

Basis Natuurtoets

Titel: Drostendal

Opdrachtgever: Jos van Nuenen, Gemeente Apeldoorn

Datum: 9 juli 2015

Uitgevoerd door: Gemeente Apeldoorn

Toelichting Basis Natuurtoets (quickscan)

1. Doel Basis Natuurtoets

Het doel van de Basis Natuurtoets is om vast te stellen of in te schatten of er in een gebied waar zich (ruimtelijke) ingrepen of plannen zullen voordoen sprake is van beschermde gebieden, beschermde planten of diersoorten, en wat het (mogelijke) effect van de voorgenomen plannen of handelingen daarop is.

Daarbij wordt in ieder geval getoetst op:

- de Natuurbeschermingswet
- de Flora- en Faunawet

Facultatief wordt ook getoetst op:

- de Ecologische Hoofdstructuur
- de Groene Mal
- de APV/bijzondere bomen
- de natuur- en boscompensatie (vlgs provinciale richtlijn)

Met betrekking tot de Natuurbeschermingswet wordt nagegaan of het plan of de handeling:

- binnen het beschermde Natura-gebied valt
- buiten het beschermde Natura-gebied valt maar er wel mogelijk invloed op heeft
- er sprake is van beschermde habitattypen en/of soorten
- of er mogelijk sprake is van aantasting van de genoemde soorten of habitattypen en in het algemeen van de gebiedskenmerken
- of er een noodzaak is voor nader onderzoek
- of er een noodzaak is voor een vergunning i.k.v. de natuurbeschermingswet

Met betrekking tot de Flora en faunawet wordt nagegaan of er bij het plan of de handeling:

- beschermde soorten voorkomen, in het bijzonder de zwaarder beschermde soorten
- of er mogelijk sprake is van invloed is van plan/handeling op het voorkomen ervan
- of er een noodzaak is voor nader onderzoek
- of er een noodzaak is voor een ontheffing i.k.v. de flora- en faunawet

2. Wat zegt een Basis Natuurtoets

Een Basis Natuurtoets is een eerste onderzoek naar bovengenoemde (beschermde) groene waarden.

In diverse gevallen is een Basis Natuurtoets afdoende; als kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde soorten of waarden zijn aangetroffen en, gezien aard of situering van het gebied, het gebied ook niet geschikt is voor beschermde soorten.

In andere gevallen is een Basis Natuurtoets eveneens afdoende als beschermde soorten daadwerkelijk zijn aangetroffen en het duidelijk is wat de invloed van het plan daarop is. In dat geval zijn conclusies te trekken omtrent (al dan niet) de noodzaak van nader onderzoek en/of de aanvraag van vergunningen of ontheffingen.

In diverse gevallen is een Basis Natuurtoets niet afdoende; dan is –gezien onderzoeksperiode van de Basis Natuurtoets- niet met zekerheid te zeggen of beschermde soorten voorkomen. Soms is ook niet duidelijk wat de invloed is van de voorgenomen plannen of handelingen. En soms zijn de voorgenomen plannen of handelingen zelf nog onvoldoende duidelijk. In dergelijke gevallen is nader onderzoek vereist.

Verder geeft een Basis Natuurtoets aan of er (mogelijke) consequenties zijn die voortvloeien uit de aanduiding als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Groene Mal, het kappen van bomen, etc.

3. Mogelijke conclusies Basis Natuurtoets

Er zijn op grond van de Basis Natuurtoets een aantal conclusies mogelijk:

(A) Plan of handeling in strijd met beschermd gebied/soorten: geen ADC

- bij aantasting van beschermd gebied of zwaarder beschermde soorten
- er zijn géén zwaarwegende maatschappelijke belangen van plan of handeling en/of
- er zijn wél mogelijke alternatieven voor het plan of de handeling kunnen zijn
- dan vrijwel zeker geen mogelijkheid voor ontheffing of vergunning
- dan afzien van plan of handeling

(B) Plan of handeling in strijd met beschermd gebied/soorten; wel ADC

- bij aantasting van beschermd gebied of zwaarder beschermde soorten
- er zijn wél zwaarwegende maatschappelijke belangen van plan of handeling én
- er zijn géén mogelijke alternatieven voor het plan of de handeling
- dan in principe nader onderzoek via passende beoordeling of zware toetsing

(C) Wel nader onderzoek nodig; noodzaak vergunning/ontheffing nog onduidelijk

- omdat niet duidelijk is geworden of beschermde soorten aanwezig zijn
- omdat onvoldoende duidelijk is wat het effect van plan of handeling is
- omdat onvoldoende duidelijk is wat het plan of de handeling inhoudt
- nader onderzoek geeft uitsluitsel over noodzaak voor ontheffingen of vergunningen

(D) Geen nader onderzoek nodig: wel noodzaak vergunning/ontheffing duidelijk

- het is duidelijk om welke soorten het gaat
- het is duidelijk of er een ontheffing of vergunning nodig is
- evt zijn nadere voorwaarden beschreven of aangegeven

(E) Geen nader onderzoek; geen noodzaak/vergunning/ontheffing

- het is duidelijk dat er geen beschermd gebieden of soorten in het geding (kunnen) zijn
- en/of het plan of de handeling hebben geen invloed op dergelijke soorten
- een vergunning of een ontheffing is niet nodig
- evt gelden wel algemene voorwaarden mbt zorgplicht en/of het uitvoeren van handelingen buiten het broedseizoen

4. Methodiek Basis Natuurtoets

De Basis Natuurtoets verloopt via een aantal checklisten. Daarbij is aangegeven of er veldbezoeken zijn afgelegd, door wie en wanneer. Bij de invulling van de checklist wordt tevens gebruikt gemaakt van de algemene kennis van gebied en voorkomen van soorten van de betreffende gemeentelijke ecologen. Wanneer op grond van veldbezoeken en aanwezige kennis onvoldoende duidelijkheid bestaat over het mogelijk voorkomen van soorten wordt altijd nader onderzoek aanbevolen (zie boven).

Bij de Basis Natuurtoets gelden de volgende checklisten:

- Algemene checklist op criteria genoemd onder 1. incl. conclusies
- Bijlage 1 checklist op zwaarder beschermde soorten
- Bijlage 2 checklist op onderzoeksmethode

Met behulp van deze checklisten is na te gaan op welke wijze het basis-onderzoek is verricht.

Algemene checklist:

Basisnatuurtoets:

Titel: Basis natuurtoets Drostendal

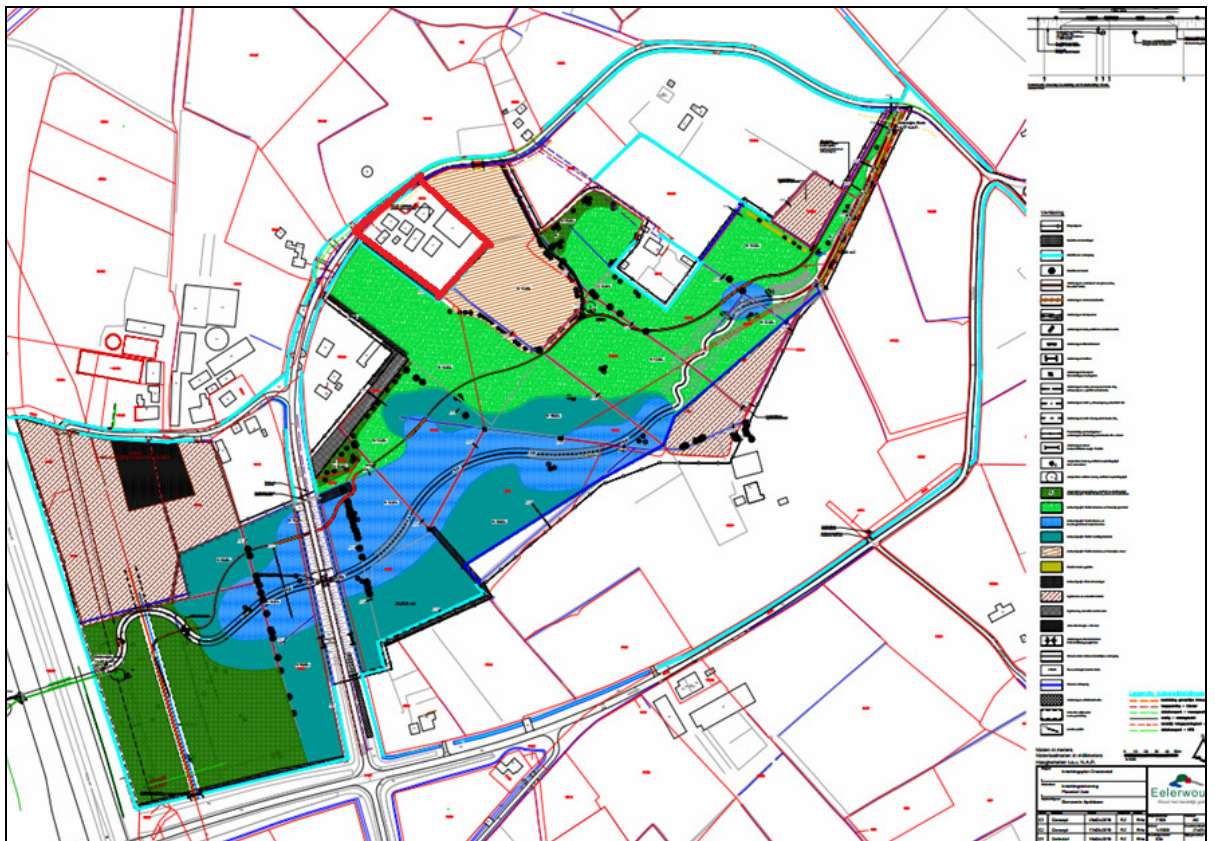
Datum verslaglegging: 9 juli 2015

Beschrijving ligging projectgebied

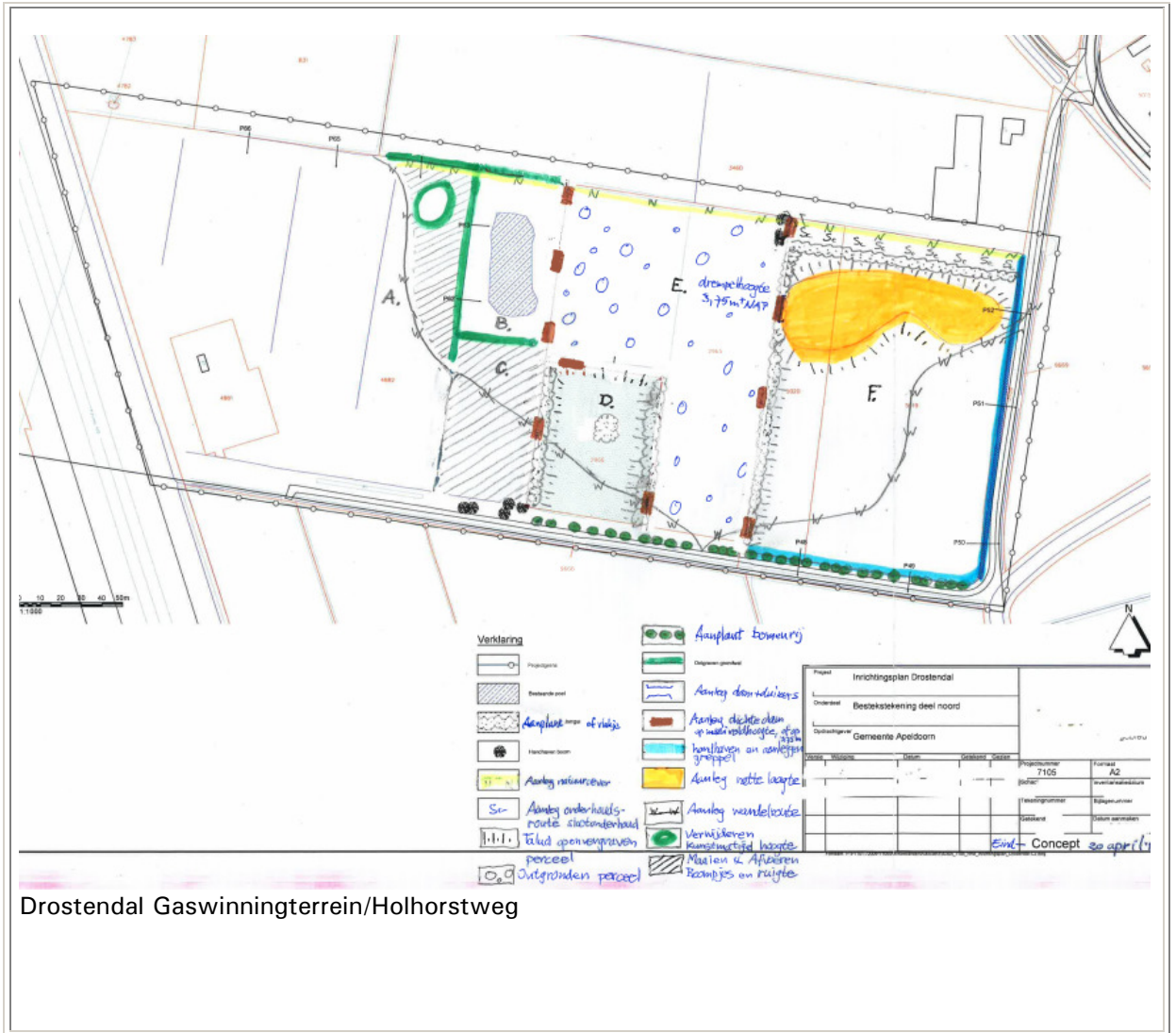
Naam projectgebied: Drostendal. Drie gescheiden delen: zuid (omgeving Drostendijk), midden (Holhorstweg) en noord (terrein van Disbergen). Binnen zuidelijk deel ook erf Drostendal 46.

Ligging en begrenzing gebied: Beemte Broekland ten oosten van de A50 tussen Beemterweg en Terwoldseweg

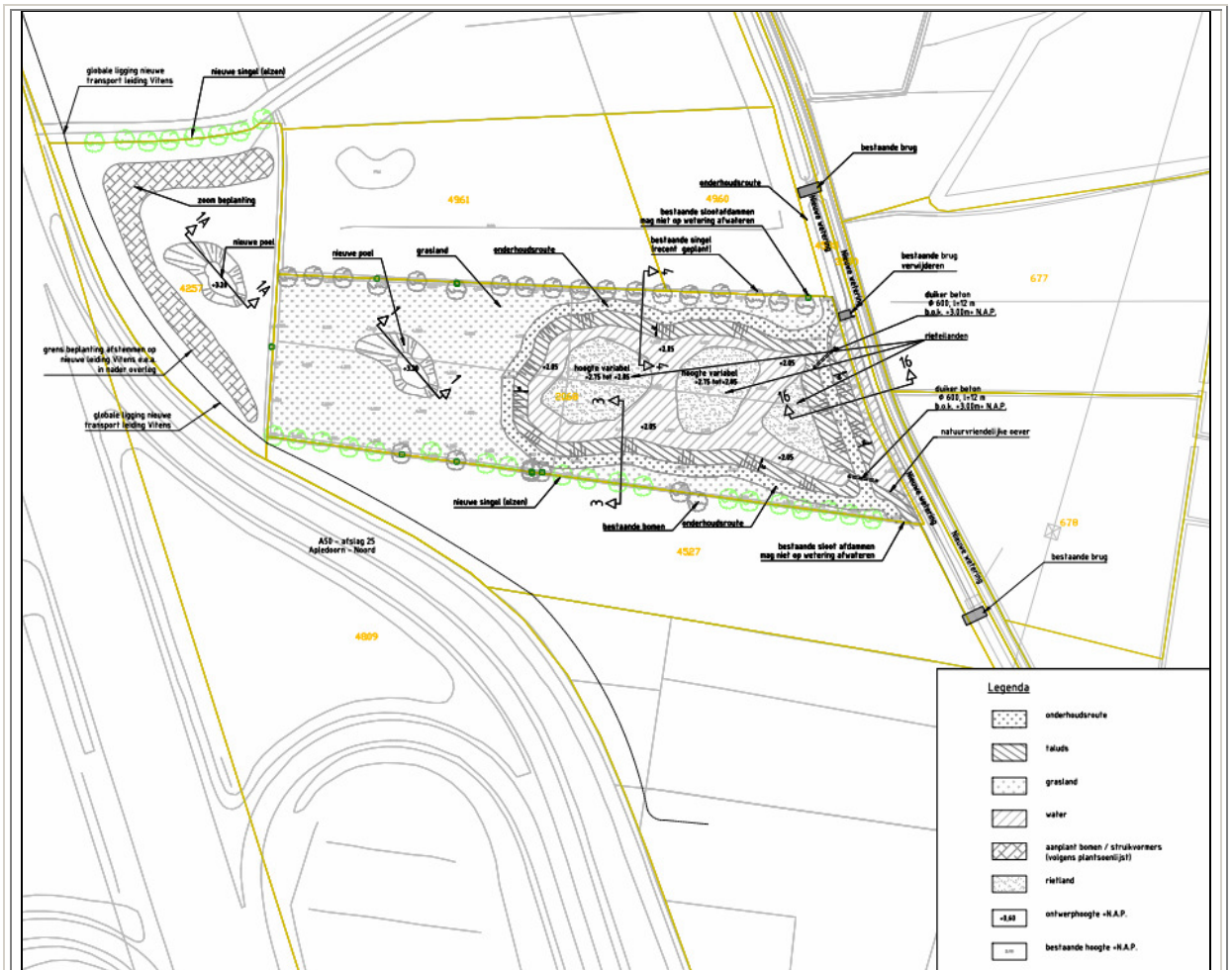
Kaart ligging projectgebied

Drostendal zuid en erf Drostendal 46 (roodomlijnde vierhoek).

Drostendal Gaswinningsterrein/Holhorstweg

Drostendal noord/Disbergen

Beschrijving activiteiten/ingreep/werkzaamheden/project:

Zuidelijk deel:

Aanleg moerasbos in huidig agrarisch gebied (grasland en maïsakker).
Sloop van alle opstallen van Drostendijk 46

Drostendal Holhorstweg:

Per perceel:

- A - Afgraven van een deel van het wandelpad: het loopt over het eerder afgegraven deel van A, grenzend aan B en C;
  - Aanleggen van een nieuw wandelpad, even west van het afgegraven deel van A en dus iets hoger gelegen, door het maaibaar maken en afvoeren van het maaisel;
  - Verwijderen van de kunstmatige ronde hoogte;
  - Maaien en afvoeren van boompjes en ruigte in het afgegraven deel van A, zodanig dat dit voortaan machinaal gemaaid kan worden;
  - Aanleggen van een natuuroever aan de noordkant;
  - Afgraven van de onnatuurlijke ronde hoogte.
- B - Afgraven van het walletje langs de sloot aan de noordkant;
  - afgraven van de wal tussen B en C;
  - afgraven van de wal met wandelpad tussen A en B;
  - aanleggen van een natuuroever aan de noordkant;
  - aanleggen van enkele dichte dammen in de sloot tegen E, op maaiveldhoogte, breedte 5

meter.

- C
- afgraven van de wal tussen B en C;
  - gehele perceel maaien en afvoeren zodanig dat het voortaan machinaal gemaaid kan worden.
  - aanleg van een dichte dam op maaiveldhoogte in de greppel tegen D, op de route van het wandelpad, breedte 5 meter;
  - aanleg van een nieuw wandelpad: een maaipad van A naar D.
- D
- perceel D zal vanwege de hoge fosfaatgehalten niet worden ontgrond;
  - zeer geleidelijke overgang graven (variabele helling 1:10 tot 1:20) graven op perceel D, vanaf het maaiveld van D naar het maaiveld van C;
  - aanplant van 2 boomsingels met meest elzen maar ook 10% zoete kers, eik en veldesdoorn, gecombineerd met meidoorns, sleedoorns en rozen. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB;
  - aanplant van een vlakvormig landschapselementje met enkele zoete kers en veldesdoorn, rozen, meidoorn en kardinaalsmuts. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB;
  - aanleg van een nieuwe wandelroute: een maaipad van D naar E;
  - aanleg van dichte dammen op maaiveldhoogte in de greppel tussen D en C en E, breedte 5 meter;
  - aanplant van bomenrij langs Holhorstweg, elzen en enkele zoete kersen. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB.
- E
- in het geheel afgraven, met 4 verschillende afgravingsdiepten;
  - aanleg van een nieuwe wandelroute: een maaipad van D naar F, aan de hogere zuidkant van E;
  - aanleggen van een glooiende, 5 meter brede aansluiting van het wandelpad op de Holhorstweg;
  - aanleggen van een natuuroever aan de noordkant;
  - aanplant van bomenrij langs Holhorstweg met elzen en enkele zoete kersen. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB.
- F
- vanwege de hoge fosfaatgehalten tot op grotere diepte wordt hier voor het grootste deel van het perceel afgezien van het streven naar soortenrijke vegetaties, dit geldt voor het midden- en zuiddeel;
  - zeer geleidelijke overgang graven (variabele helling 1:10 tot 1:20) graven op perceel F. Vanaf het maaiveld van F naar van het nieuwe maaiveld van E;
  - om het midden en zuiddeel van F nog enkele jaren te kunnen verschrallen door het te gebruiken als akker, wordt een tijdelijke greppel aangelegd aan de zuidkant van F en wordt de greppel aan de oostkant voorlopig gehandhaafd.
  - op het noorddeel van F wordt een leefgebiedje voor de Grote modderkruiper aangelegd. Door 65 tot 75 cm af te graven in combinatie met aanleg van een drempel op 3.75 m + NAP ontstaat een natte laagte met een waterdiepte tot 40 cm, die in droge jaren zal droogvallen;
  - afgraven van een brede rand rond de natte laagte met variabel, zeer flauw talud (1:10 – 1:20). Laagste deel aan de westzijde, drempelhoogte 3.75m + NAP, als het water in de laagte hoger stijgt dan 40 cm boven maaiveld, zal het water over de drempel afvloeien naar perceel E;
  - aanleg van een breedspoor onderhoudsroute langs de A-watergang met voldoende draagkracht, dus niet afgegraven, met een breedte van 5 m.;
  - aanleg van een variabele natuuroever langs de A-watergang, hiervoor is 6 meter breedte beschikbaar vanaf de bestaande, noordelijke insteek van de A-watergang gemeten;
  - aanleg van een dam met duiker in de A-watergang, om mogelijk te maken dat de onderhoudsroute langs de noordkant van de A-watergang naar het westen kan worden

vervolgd;

- aanleg van een dam met duiker in de greppel aan de oostkant om het wandelpad te laten aansluiten op de Holhorstweg;
- aanleg van 4 dichte dammen in de greppel op de grens met E, op maaiveldhoogte en 5 meter breed;
- aanleg van een boom-struiksingel langs de zuidkant van de onderhoudsroute op minimaal 2 meter afstand van de onderhoudsroute. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB. Boomsoorten: meest zwarte els, aangevuld met zoete kers, zomereik, fladderiep en veldesdoorn. Struiksoorten: meidoorn, sleedoorn, inlandse vogelkers, kardinaalsmuts, hondsroos en Gelderse roos. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB;
- aanplant van een boomsingel langs de grens met E. Met meest elzen maar ook 10% zoete kers, zomereik en veldesdoorn, gecombineerd met enkele meidoorns en sleedoorns. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB;
- het midden- en zuiddeel van F zullen de eerste jaren worden gebruikt als akker;
- aanleg van een nieuwe wandelroute: een maipad van E naar het noordoosten, over het hogere midden van F;
- aanplant van bomenrij langs Holhorstweg met elzen en enkele zoete kersen. Gebruik maken van autochtoon plantmateriaal van SBB.

Noordelijk deel:

Inrichting als natuur van huidig grasland.

Beknorte omschrijving algemene groene kenmerken en waarden:

De inrichting van de gebieden is thans grasland en voor een deel een maïsakker. Daarbinnen en omheen liggen enkele greppels en smalle sloten. De terreinen liggen in agrarisch buitengebied met verspreid aanwezige boerderijen. Meer naar het zuiden ligt landgoed Woudhuis. Naar het oosten ligt vliegveld Teuge. Ten westen ligt de A50 en de bebouwde kom Apeldoorn.

Op 20 april zijn de sloten uitgebreid onderzocht op vissen/amfibieën middels scheppen met een steeknet. Er werden alleen Driedoornige stekelbaarzen gevangen. Het voorkomen van Kleine modderkruiper lijkt daarmee uitgesloten.

Op 2 juli is een bezoek aan Drostendijk 46 en de overige groene gebieden afgelegd. De grazige terreinen bevatten weinig natuurwaarden. Te denken valt aan Veldmuis, Haas en mogelijk ook Kievit. Weidevogels als Grutto's en Tureluur zijn niet meer aanwezig binnen het plangebied. Enkele Dotterbloemen staan in de slootkanten.

In het zuidelijk terrein staan rijen elzen. Een rondvliegende buizerd werd waargenomen. Volgens de NDFF heeft er een buizerdnest gezeten in een van de elzen. Deze bomen blijven behouden. Langs de sloten van de terreinen aan de Holhorstweg en het noordelijk deel komen groene kikkers voor. Er zijn geen indicaties dat zich hier strenger beschermde Poelkikkers onder bevinden.

In enkele van de vele opstallen van het erf Drostendijk 46 zijn sporen van Kerkuil aangetroffen (ontlasting en geringe aantallen braakballen). Het betreft de gebouwen met letters B,D en E. Zie kaartje. Het betreft incidentele of tijdelijke rustplaatsen van een Kerkuil. In de NDFF wordt ook melding gemaakt van 3 paar Huismus in een van de stallen in 2010. Tijdens beide bezoeken aan het erf werden geen nesten of huismussen waargenomen. Er kan vanuit gegaan worden dat er thans geen huismussen meer aanwezig zijn. Steenuilen zijn in de ruime omgeving aanwezig. Er zijn geen indicaties voor voorkomen van Steenuil op het erf nr 46.

Steenmarter komt waarschijnlijk verspreid door het gebied voor. Er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen op het erf Drostendijk 46.

Het plangebied bij de Holhorstweg is reeds half ingericht. Het westelijk deel kent een poel met rondom moerasvegetatie. Er treedt spontane verbossing met Zwarte els, Grauwe wilg en Schietwilg op. Naast algemene plantensoorten van vochtige voedselrijke situaties zijn er ook meer bijzondere soorten aanwezig, bv. de Blaaszegge. In de nog halfopen verbossende situatie met poel vinden broedvogels hun plaats. O.a. Rietgors en Grasmus zijn aanwezig. Het nog in te richten oostelijke deel is thans gewoon grasland met een smal slotje langs de weg en kent geen

beschermenswaardige soorten.

De terreinen zijn door hun open karakter en weinige bomen niet bijzonder geschikt voor vleermuizen.

	JA/NEE/EVT
<p>Raadpleging bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • raadpleging database NDFF • raadpleging rapportages • overige bronnen	JA NEE
<p>Terreinbezoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezocht door: • datum/data: • • beschrijving weersomstandigheden:	JOHN MULDER 20 APRIL 2015 2 JULI 2015 GOED WEER

RESULTATEN	
Vogelrichtlijn/Habitatrichtlijngebied	
(1) Ligt plangebied binnen richtlijngebied ?	nee
(2) Ligt plangebied binnen invloedssfeer richtlijngebied?	nee
(3) Is er kans op significante effecten	nee
(4) Is aanvullend onderzoek nodig mbt NB-wet Licht (verstoringstoets) of zwaar (passend onderzoek).	nee
Flora- en Faunawet	
(5) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 1 (ontheffingsvrij)	ja
(5a) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 1 (leefgebied)	ja
(6) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 2 (gedragscode)	ja
(6b) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 2 (leefgebied)	ja
(7) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 3 (altijd ontheffing)	ja
(7b) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 3 (leefgebied)	
(8) Komen Rode Lijstsoorten voor	ja
(8a) Is er kans op voorkomen Rode lijstsoorten (leefgebied)	
(9) Is aanvullend onderzoek nodig mbt FF-wet Licht (lichte toets) of zwaar (uitgebreide toets)	nee
Provinciale natuur/boscompensatie (facultatief)	
(10) Is bos/natuur volgens prov richtl natuur/boscompensatie in geding?	nee
(11) Is bos/natuurcompensatie ter plekke mogelijk?	
APV/Bomenplan/Boswet (facultatief)	
(12) Moeten bomen worden gekapt	nee
(13) Komen er beschermenswaardige/bijzondere bomen voor	nee
(14) Is kapvergunning nodig	nee
Groene Mal (facultatief)	
(15) Ligt plangebied binnen Groene Mal	ja
(16) Heeft plan effect op functioneren Groene Mal	Wordt juist ingericht als Groene Mal
Conclusies	
(17) is Aanvullende Natuurtoets nodig	nee
(18) is Ontheffing nodig (FF-wet) of Vergunning (NB-wet): welke soorten/waarden	nee
(19) dient rekening gehouden te worden met kwetsbare perioden bij uitvoering? Zie verder Natuurkalender (Handboek)	Ja (broedvogels)
(20) is zorgplan of ecologisch werkprotocol gewenst	nee
(21) Welke aanbevelingen m.b.t. mitigatie/compensatie (indien geen aanvullend onderzoek of zorgplan)	
(22) Uitspraak haalbaarheid : A, B, C, D of E Zie toelichting onderdeel 3	E

Conclusies, adviezen en aandachtspunten

Kerkuil heeft een, overigens niet beschermde, rustplaats in de schuren van Drostendijk 46.

Steenuil komt in de omgeving van het project voor, mogelijk alleen foeragerend binnen het projectgebied. Uiteindelijk zal de waarde van het terrein voor Steenuil, Kerkuil en vele andere soorten door de nieuwe inrichting toenemen.

De grazige, om te vormen terreinen kennen weinig natuurwaarden. Voor de aanwezige algemene plant- en diersoorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen. Eventuele broedvogels dienen evenwel tijdens de broedtijd ontzien te worden. Dit speelt vooral indien het westelijk deel van het terrein aan de Holhorstweg opnieuw ingericht wordt of iets aan de verbossing gedaan wordt.

Bijlage 1a Zwaarder beschermde soorten (Gemeente Apeldoorn) (exclusief vogels)

Soort		Flora- en faunawet		Status voorkomen		
Nederlandse naam	Latijnse naam	Tabel 2	Tabel 3	Vaste vbl.	Foerag.geb.	Biotoop ongesch.
Zoogdieren						
Boommarter	Martes martes		*			√
Damhart	Dama dama	*				√
Das	Meles meles		*			√
Edelhert	Cervus elaphus	*				√
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	*				√
Waterspitsmuis	Neomys fodiens		*			√
Wild zwijn	Sus scrofa	*				√
<i>Vleermuizen</i>						
Baardvleermuis	Myotis mystacinus		*			√
Franjestaart	Myotis nattereri		*			√
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus		*	√		
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus		*			√
Laatvlieger	Eptesicus serotinus		*			√
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii		*	√		
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula		*			√
Vale vleermuis	Myotis myotis		*			√
Watervleermuis	Myotis daubentonii		*			√
Amfibieën						
Heikikker	Rana arvalis		*			√
Kamsalamander	Triturus cristatus		*			√
Poelkikker	Rana lessonae		*			√

Rugstreeppad	Bufo calamita		*			√
Reptielen						
Adder	Vipera berus		*			√
Gladder slang	Coronella austriacus		*			√
Hazelworm	Anguis fragilis		*			√
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara	*				√
Ringslang	Natrix natrix		*			√
Zandhagedis	Lacerta agilis		*			√
Vissen						
Beekprik	Lampetra planeri		*			√
Bermpje	Noemacheilus barbatulus	*				√
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia	*				√
Rivierdonderpad	Cottus gobio	*				√
Insecten						
Vliegend hert	Lucanus cervus	*				√
Heideblauwtje	Plebejus argus		*			√
Flora						
Beenbreek	Narthecium ossifragum	*				√
Drijvende waterweegbree	Luronium natans		*			√
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata	*				√
Jeneverbes	Juniperus communis	*				√
Kleine zonnedaauw	Drosera intermedia	*				√
Klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe	*				√
Parnassia	Parnassia palustris	*				√
Rietorchis	Dactylorhiza praetermissa	*				√
Ronde zonnedaauw	Drosera rotundifolia	*				√
Spaanse ruiter	Cirsium dissectum	*				√
Steenbreekvaren	Asplenium trichomanes	*				√
Waterdrieblad	Menyanthes trifoliata	*				√
Wilde gagele	Myrica gale	*				√

Status voorkomen aanvinken: v; bij twijfel: ? invullen

Bijlage 2 Veldformulier Quick Scan

Quick Scan plangebied:	Onderzoeker:	John Mulder		
Datum: 20 april en 2 juli 2015	Begintijd:			
Foto's gemaakt:	Eindtijd:			
Gebruikte werktuigen: schepnet				
Gesproken met omwonenden/beheerder:	Marian Kamphorst (nr 46)			
Beschrijving plangebied	ja	nee	deels	nvt
beschrijving relatie plangebied met omgeving gemaakt?	√			
beschrijving openheid terrein, verstoring gemaakt? mogelijkheden weidevogels, watervogels, wintervogels?	√			
beschrijving verschillende vegetaties gemaakt? samenstelling, structuur, voedselrijkdom	√			
beschrijving vleermuislandschapselementen gemaakt? aanwezigheid (doorlopende) lanen, vaarten, dijken, bosschages	√			
beschrijving bos gemaakt? ouderdom, soorten, structuur mogelijkheden holbewoners	√			
beschrijving watertype gemaakt? sloot, ven, breedte, kwel, bodemtype tijdelijkheid enz.	√			
beschrijving schuurtjes/gebouwtjes gemaakt? ouderdom, opbouw, tbv soorten mogelijkheden dierlijke bewoning	√			
Land- en watervegetatie				
controle beschermde planten let ook op (onbeschermde) Rode lijstsoorten	√			
controle waardplanten van beschermde vlinders, libellen, kevers				
Wateren				
controle zoetwatermosselen (bittervoorn broedkamers)				√
controle ei(sno)eren van salamanders, kikkers, padden, vissen		√		
bemonstering amfibieën, vissen, waterkevers, libellenlarven met schepnet	√ √			
bemonstering platte schijfhoren waterplanten uit sloten meenemen		√		
Gebouwen, erven, verharding				
controle uilen, marters, zwaluwen geschiktheid, nesten, mest enz.	√			
controle vleermuizen invliegopeningen, verblijfplaatsen, aanwezigheid mest enz.	√			
controle plaatmateriaal, tegels, boomstammen omkeren voor amfibieën, reptielen en zoogdieren				√
controle muurplanten	√			
Sporen e.d.				
controle holen en legers in grond, oever of onder waterlijn	√			
controle boomholten vleermuizen, marters, uilen, andere holenbroeders				√
controle pootafdrukken, krabsporen haren, veren, dode dieren	√			
controle uitwerpselen, braakballen prooi-resten, knaagsporen aan planten	√ √			

controle huidjes libellen, hagedissen, slangen				√
controle huisjes wijngaardslak				√
Opmerkingen				